

“*A little less conversation, a little more action, please*”. Elvis was ver vooruit op zijn tijd, dat is duidelijk. Maar toen hij in 1968 deze songtekst schreef, vermoedde zelfs hij waarschijnlijk niet dat niemand minder dan de Queen hem 50 jaar later zou parafaseren. “*It is irritating*”, zei *Her Majesty* eerder deze week op een onbewaakt moment tegen haar schoondochter Camilla “*they talk, but they don’t do*”. Daarbij had ze het over de klimaatop, de COP26 die zondag in Glasgow van start gaat. Ik ben het volledig eens met Queen Elizabeth. Het is hoogst irritant, om het zacht uit te drukken, om alle grootse klimaatbeloftes te horen, wetende dat, wanneer puntje bij paaltje komt alles in de eerste plaats haalbaar en betaalbaar zal blijken te moeten zijn. Haalbaar en betaalbaar en dan zullen we wel zien of we die grootse beloftes ook effectief gaan inlossen. Het zijn maar beloftes, tenslotte. Hoogst irritant.

De belangrijkste klimaatbelofte tot nog toe is die van het klimaatverdrag van Parijs, waarin 195 landen zich er voor het eerst toe verbonden om hun koolstofdioxide uitstoot naar beneden te halen. Misschien tegen de verwachtingen in, heeft deze wereldwijde belofte effect gehad. In 2014, voor het verdrag, stevende de aarde resoluut af op een opwarming van 4 graden Celsius. Nu, zeven jaar en een globaal klimaatverdrag later, kijken we aan tegen een opwarming van ‘slechts’ 3 graden. En dat ondanks de Trumps en de Bolsonaro’s van deze wereld. Die 3 graden opwarming zal nog altijd katastrofale gevolgen hebben, maar toch iets minder katastrofaal dan de 4 graden optie.

De rol van het Verdrag van Parijs in het verminderen van onze toekomstige opwarming valt niet te onderschatten. Hoewel elk land individueel maar een minimale inspanning beloofde, was de gezamenlijke boodschap sterk. De omvang van het akkoord schonk bovendien zekerheid aan de industrie en aan ondernemingen over de richting van de ingeslagen weg. Die wees pal naar hernieuwbare energie en weg van fossiele brandstoffen. Die éénduidige richting heeft nu al tot drastische veranderingen geleid. Zo zijn bevoorbeeld sinds 2014 meer dan 75% van de wereldwijde bouwplannen voor nieuwe steenkoolcentrales definitief opgeborgen. Gecanceled.

Hoewel we dus op relatief korte tijd redelijk wat bereikt hebben, is 3 graden opwarming nog maar het topje van de ijsberg, om het in een klimaatgerelateerd beeld uit te drukken, en niets om over te juichen. De weg naar de veilig gewaande grens van 1.5 graden opwarming is nog heel lang en zal ontzettend snel moeten afgelegd worden. Om dit te bereiken hebben verschillende grootmachten in de aanloop naar de COP26 verdere vergaande beloftes gemaakt. Zo beloven Europa en de VS, ja zelfs Australië, om klimaatneutraal te worden tegen 2050, China tegen 2060. Maar *All this aggravation ain't satisfactioning me*, zou Elvis zeggen. Want zelfs als die klimaatneutraliteit realiteit wordt, en dat is nog maar de vraag, kijken we aan tegen een opwarming die dichterbij de twee dan de anderhalve graad ligt.

Beloftes alleen zijn dus niet voldoende, wat vooral nodig is om klimaatneutraliteit te bereiken, is geld. Veel geld. En daar wringt natuurlijk het ‘haalbare en betaalbare’ schoentje. Want de politieke tegenstanders van de energietransitie vergeten graag en bewust één aspect ervan: dat het niet gaat om een kost, maar om een investering. Het was een verademing om eerder deze week Thomas Dermine, de federale staatsecretaris voor strategische investeringen en wetenschapsbeleid, dat punt expliciet en keer op keer te horen maken bij De Afspraak.

De energietransitie komt er. Dat heeft het Verdrag van Parijs duidelijk gemaakt en dat gaat in Glasgow alleen nog duidelijker worden. Hoe meer grootmachten zich erachter scharen, hoe sneller en drastischer de transitie zal gebeuren en hoe meer en hoe sneller de fossiele brandstofsector aan terrein zal verliezen. Zelfs losstaand van het ultieme doel om onze beschaving te redden, is het voor een klein land als België dus slim om op de kar van de transitie te springen en te investeren. Om dan in de nabije toekomst niet alleen een land te hebben dat boven de zeespiegel ligt, maar ook om aan de juiste kant van de economie en de geschiedenis te staan. Het alternatief is om halsstarrig op haalbaarheid en betaalbaarheid te hameren en om alle economische troeven uit handen te zien glijden.

Aan u de keuze. Maar u weet wat Elvis zou zeggen: *A little more bite and a little less bark, A little less fight and a little more spark!*